

— tako gnojeno trsje ali krompir pa je treba zgodaj in jako pazno škropiti proti Peronospori.

Govornik je končno na vsakem shodu v imenu podružnice podaril navzočim po eno goltno cev (Schlundrohr) in se je nje raba ponovno pokazala.

Akoravno so bili vsi ti shodi nepričakovano dobro obiskani je udeležba pri sv. Roku posebno pohvalna bila in gre zato tamošnjemu g. župniku v tem oziru vsa hvala.

Nadaljni shodi se še v kratkem vršijo pri Sv. Križu, kjer bi pač večjo udeležbo pričakovali in na Podplatu.

Končno še omenimo, da se je dne 7. maja vršilo v Rogatcu prvo licenciranje bikov po novem načinu. Rogaški okraj je letos postal čistokrvni okoliš muredolske pasmine (Murbodner Reinzuchtgebiet.) Vsled tega in pa vsled suše l. 1908 bila je udeležba (10 bikov) mala, vključno temu pa je nekaj bikov zadovoljilo in je upati da bo živinska rastava l. 1911 za začetek povoljna — treba bo seveda še mnogo skupnega gospodarskega dela..

Dopisi.

Brežice na Savi. („Naši obrtniki“ poštenjaki in razno drugo). Predpretekli teden prišel je ključarski mojster Amroš iz Zagreba nenaznanen v Brežice. Obiskal je bratski parček ključ. mojster Klobučar, ki sta bila svoj čas pri njemu kot učenca in pomočnika. Bratski parček pa ni bil posebno vesel nad tem obiskom, ko je izvedel njega pravi namen. Poštenjaka sta namreč delala z orodjem, ki je bilo Amrošu ukradeno. S to tatvino se je Amrošu veliko škodo napravilo. Poštenjaka se bodeta pri okrožni sodnji v Celju zagovarjala. — Prvi maj zahteval je pri nas 3 težko ranjene žrtve pri streljanju iz možnarjev. Vsi trije ležijo zdaj v naši splošni bolnišnici pod oskrbo g. primarija dr. Hansa Höllera. Zdaj lahko neumnost tega streljanja izpoznavajo. Skrajni čas je, da bi tu oblast nastopila in to bedasto streljanje odločno prepovedala. Eden ranjenec je iz občine Sromlje, vas Volčje, drugi iz občine Artič, vas Pohance, tretji pa je Kranjc iz Boršta v občini Cerklje. Najtežje ranjen je oni iz Volčja; izbilo se mu je eno oko in tudi drugo je težko poškodovano. — Kurji tatovi v Brežicah in okolici se vedno predrzneje pojavljajo. Marsikateri posestnik je vse svoje kokoši izgubil. Posebno hudo je to posestnika Karl Hribera zadelo, ki je imel štajerske plemenske kokoši. Od tatov manjka še vsaka sled, ali orožništvo jih pridno zasleduje. Ali zasledovanje je jako težko, ker je meja tako blizu in trg v Zagrebu za tatove tako ugoden. — Za celi brežiški okraj se je vpeljalo pojestreno pasjo kontumaco. To popolnoma opravičeno. Te dni je postal zopet pes vdove Novak iz Vidma stekel in je bežal okoli, grizel vse, kar je dosegel. Na Bizelskem so ga potem ustrelili. Nesrečo je imel neki fant iz okolice Pletarje, katerega je pes ugriznil. Odpeljal se je takoj v Pasteurjev inštitut na Dunaj. V okolici Artiča so polovili in postrelili tudi vse mačke, ker so tudi te stekline dobile. Bojimo se, da nekatere politikujoče prvake ta bolezen ne prime.

Od sv. Lovrenca slov. goric. Ljubi mi „Štajerc“, res ni moja navada, s kom po časnikih se prepirati; pa žali Bog, ker ne spimo po leti, tak kak jež po zimi, moram marsikaj videti, kakor tudi slišati. Dne 5. maja je napadel blagajnik „Mladeniške zveze“ štiri fante, ter jih hotel menda pobiti. Kako pa to? mogoče Vama z g. kaplanom primanjkuje denarja v va-jini kasi, da si hotel od fantov kaj dobiti? Ali žali Bog, kasa bode zdaj že polna, ako naš blagajnik vse tiste zašnice notri zloži, katere je dobil od mirnih fantov. Podučite, g. kaplan, Vašega blagajnika, naj se dostojneje obnaša, kakor se sliši za uda „Mlad. zveze“, ne pa kak da bi v šumi gor zrastel. Za danes dovolj. Drugikrat več.

Od sv. Lovrenca slov. goric. Nek ljubljanski listič, katerega se mi ne zdi vredno, da ga imenujem, prinesel nam je Lovrenčanom res lepo notico. Zakaj da mi Lovrenčani k tukajšnemu trgovcu g. Hans Toplaku hodimo kupovat in da potem dobimo „Štajerca“. Oh ti dopisunček ljubljanske cunje, saj te dobro pozna-

mo; le pazi, da ne prideš na solnce, ker imaš dovolj masla na glavi. Mi Lovrenčani pa smo in bomo k Toplaku hodili kupovat, ker on je voljan vsakemu dobro in hitro postreči. Ti dopisunček, ti si pač pri tem trgovcu najmanj kupil ali pa celo nič. Če pa glih kaj, si pa še tisto vzel na sto let čakanja na denar. Ker ti hodiš zmiraj iz kraja v kraj tak kak zajec z grma v grm.

Iz Polenšaka. Zadnjič smo poročali, kako je fara Polenšak srečna in resnično je to. Na zadnjega aprila zvečer in pa prvega maja se je tako streljalo na Polenšaku, kakor da bi „Kaisermanöver“ bil, da se je več ljudi od drugih far privabilo in vse je bilo v vencih, bolj kakor takrat, kadar pridejo častiti knez in škof sv. birmo deliti... Vsled tega so privabili dosti mladih fantov v Lovrečovo gostilno. Tam sta se dva fanta sprla, doma iz fare sv. Lovrenca, kjer najbolj „Sl. Gospodarja“ berejo. Potem je N. Horvat sunil znožem N. Vilenika v vrat tako močno, da je ta čez pol ure umrl. Lepa vzgoja! Ravno poprej se je v cerkvi pridigalo skoro predolgo, da se nobena duša ne sme zgubiti skozi duhovnega pastirja; in malo pozneje se je to zgodilo, ko so pri najlepši zabavi bili duhovniki. Veliko število jih je bilo, nihče se ni brigal za dušo umirajočega; ravno neki J. Mikš ga je spovedaval in mu rano obvezal za dobro plačilo. Tudi pokojni fant je imel revolver pri sebi. S takimi „roženkranci“ zdaj mladi fanti grejo k drugi cerkvi... In ravno v najboljši klerikalnih farah se največ takih pobejov zgodi! Čujemo, da je novi župnik Podplatnik, ko je o uboju slišal, rekel: „Hvala Bogu, da fant ni iz moje fare“. To je bila vsa njegova skrb. Res, s slabim znamenjem je pričelo župništvo Podplatnika v Polenšaku.

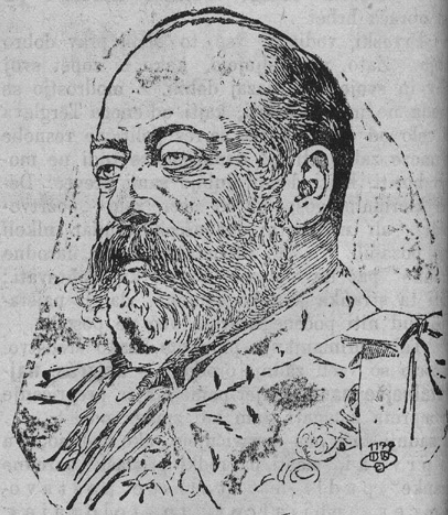
Iz Ptuj. Preljubi „Štajerc“. Zopet ti pošljem jedno novico o „Marijini družbi“ v Ptuj. O. Pius Waxelli v Ptuj hvalijo in čislajo svoje družbenice. Še na 4. aprila t. l. so pri pozni pridigi hvalili svoje ovčice, kakor jih imenujejo, kakor se lahko družbenice varujejo hudega in lahko zaspijo a zjutraj pa lahko ustajajo, bolj kakor druga dekleta. Hej! ravno letos na 1. majnika je res jedna družbenica iz mestnega vrha lahko zaspala in zjutraj lahko ostala, ker je po noči porodila sinčka. Čudno! Kaj ne? In

ravno ta družbenica, a pardon, ne družbenice več, je še pred par mesecem klečala v beli obleki z gorečo svečo pred oltarjem. Kaj pa boste noriti rekli na to? Ste jo tak učili? Kako boste sedaj pridigovali o tem? Jih boste zopet hvalili nedolžne ovčice? Res ni videti po dnevi družbenic občevoati s fanti, a zato pa je po noči bolj vse živo. Upam da bi se kaj takega kmalu ponovilo pri družbenicah. Potem še bodo imele večjo spoštovanje. Adijo družbenice!

Hoče. Znebili se ga še nismo, pa bo že, bo Sicer nam pa dela toliko kratkega časa, da ga bodemo svoje dni še težko pogrešali. No, no, kar mora biti, mor biti. „Štajerc“ mi dragi, pa tebe prav nič ne mara, sovraži in preklinja, da je joj; oh ti siromašek ti rečem kam te še spravi naposled. Pa nič se ne togoti, ne lažni se ne boj, vzemi „ekstra“ krtačo, pa ga, fejn op in sprasi, pa ti bode morda sčasoma slavo pel. Se sp glišalo, kako je v St. Miklavžu Velikonočno meso žegano. Še ne — no pa ti jo sprožim. Bil je v Mariji Brežicah kamor so mu Miklavžani voz poslali, da bi lepše prijetno se pripeljal do njih. On pa, no vsaj več, o menim našega višič slane kaplančka Kranjca — pa je zvedil, da je njegov haker „Štajercianec“, ter javil, da se s takim ne vozi. Ko dotičnemu postenjak to na ušesa pride, prime za vajeti pa jo pobriše. Kranjček pa si je moral sam koleselj najeti, v katerem sredi pota srečno obiti. Odtrgal je svoje pulte noge in jo peš brusil proti St. Miklavžu. Ker ga je Štajercianec in voz in smola nekako razburilo in hotel žegati Velikonočne darove. Nazadnje ga je neka gospodinja vendar naprosila. Glej, ti „Štajerc“, ti zlobni, take prptije povzročuješ le ti sam. Ko bi ti ne bil tako gifat bi tudi nas ne gifal, nas, katerim si se ti okoli vrt obesil, no pa tudi rečemo, da te imamo inate pradi. Torej nič ne jokaj, nič ne stokaj, tudi Kranjček ljubezen ti je še enkrat gotova. Ali si morda že sliši da je Kranjček ustanovil novo slovensko kaso? Kaj pa da! Denarja imajo neki že zdaj toliko v njej, da se Wertheimerca zavoljo prehude teže v klet pogreznil. Če ga bo le tudi kaj nazaj tega obilega denarčka Glej in zarade te kase se Kranjček hvali po svojih č sopisih kot dobitnik cele fare in celega okraja — p prosim — v gmotnem in duševnem zmislu. Sicer o t farbariji zinem kesneje še katero. Kranjček britko o tožuje v časniki, da ga hoški nemškutarji neki strahovito črte in preganjajo. Draga dušica, vedno te vendar ne moremo objemavati in se tvojim vrlim rebrom pritiskovati, ne gre, res ne gre. Pa je že tak! Kdor ljubezen seje, ljubezen žeje — a koliko ljubezni si pa nasjal med nami? Žalostno, prežalostno je, ako moraj farani prositi in potezovati se za prestavljenje svojega duševnega pastirja, kjer tega ne morejo spoštovati, ker ga morajo zaničevati zaradi njegovega nasilstva, zaradi nemira, prepira in sovraštva, ki ga je spravil med nas. Koliko nemira, koliko razprtije, koliko sovraštva je spravil med nas in to on potem smatra kot duševne zaslu-

Angleški kralj umrl.

Kralj Edvard je bil sicer že leta sem bolehen, ali jeklena njegova natura je vse bolezni premagala. Zdaj pa je hipno zgrabilo in nakrat je pretresla ves svet vest o njegovi smrti. Pokojni Edvard bil je vladar največje svetovne države, kralj Velike Britanije in cesar Indije. Bil je pa tudi eden najmodrejših vladarjev in najizkušenejših politikov. Naši državni njegova politika seveda ni bila vedno prijazna. Kralj Edvard je bil najstarejši sin kraljice Viktorije in je dosegel skoraj 60. leto svoje starosti. Rojen je bil namreč 9. novembra 1841 v palači Buckingham, kjer je tudi umrl. Kraljica vdova je Aleksandra Danska. Na angleškem tronu sledi kralju Edvardu njegov drugi sin, vojvoda od Clavna. Novi kralj nosi ime Jurij V. Rojen je bil l. 1865. Njegova soproga je bivša princesinja Mary od Tecka. Novi kralj ima že 5 sinov. Mi prinašamo tu

na desni strani sliko pokojnega kralja in spodaj na levi strani ono njegovega naslednika ter tega soproge. Političnih posledic smrtni ta slučaj ne bode imel. Vsi vladarji in parlamenti so izrazili svoj obžalovanje nad nepričakovani smrti tega velikega kralja. Pogreb je sijajen. Upamo da bode i novi angleški kralj v prvi vrsti zasiguril svetovni mir. Preteklo je imela dovolj krvavih vojsk; čas bi bil da se narodi pomirijo.

Ali si se že na

„Štajerca“

naročil? Ako ne, stori to takoj!

ge svoje za faro in okraj! Moj Bog, ali so to kristjanski nazori! Kar se pa tiče njegovih zaslug v gmotnem obziru, se baha, da je za faro in okraj obilo storil. No kaso je sklafula, to je res, pa če bo toliko blagoslova, srebrnega in zlatega donajala, kakor kriče on in njegovi pristaši, potem je prav. A druge materijalne koristi njegove nikjer ni mogoče zvohati. Če prav izdatno podpira svoje oštirje, h katerim on zahaja, je že mogoče, a od tega nima fara ne okraj nobenega dobička — vsaj pride tak denarček iz faranovih rok v njegov žepek in po njem v malho oštirjevo. So jako pajčevinaste njegove zasluge. Kaj češ; nekateri ljudje pač samega sebe z vso silo hvalijo, ako jih drugi ne morejo in nočejo. Je-li Jožek? Rekli so ljudje, da je Kranjček jurist ter je kot takšen že rigorozov se lotil — kdo bi bil to izpuhnil, se bo treba dolgo premišljevat — no in mi smo pa poizvedli, da njegove juristične znanosti niso dalje segle nego do posla »skrica« pri okrožni sodnji mariborski. Kranjc namreč še mature nima. — ej, ej, pa ga kot jurista razkriče! Kako je to naivno, kako je to smešno! V nedeljo po noči so mu šipe njegovega okna razbili. Res, da kaj tacega ni nobeno junako ali hvalevredno početje, pa žalibog znamenito, pomenljivo je dovolj. Oh vi grdi Hoški lopovi in roparji! Čudno je pa le to, da popred nikdar niso Hočanje tacega duhovnika pretepli, ne mu okna razbili, le Kranjčku je usoda tako nemila. Oh, ti revček ti! Pa ker pred Kranjcem ni bilo ne lopovov, ne roparjev v Hočah, odkod so se sedaj vzeli? Kranjček, premišluj malo, morda jo ugaeneš tudi ti! Citateljem njegovih listov Kranjc objavlja, da njegovi nasprotniki cerkev še znotraj videli niso. Vidiš Kranjček, stvar je le »malo« drugačna. Ti ljudje so hodili preje v cerkev, kakor jo je Kranjček videl od zunaj, a sedaj res več obitelji ne hodi več v Hoško cerkev, dokler zahaja tja kaplan Kranjc. Po njegovem odhodu pa bomo iz srca radi spet prihajali k službam božjim. Potem je danes tako: Če stopi Kranjc na leco ali pa k oltarju, se ljubljenci njegovi vzdignejo ter cerkev zapuste. Potem so nekateri ljudje, ki vrata zaloputnejo, ter se v hram skrijejo če gre Kranjc na spoved. Da, da, kdor ljubezen seje. — Sveta jeza nad »Stajercem« in »Marburgerco« je grozovita. Resnica hudo peče! Pač mi nismo tako malenkostni, da bi »e nad »Slovencem«, »Stražo« in »Gospodarjem« jezili, če hujskajo in psojajo čez nas, mi se le z zaničljivim nasmehom spominjamo njihovega dopisnika — papir je vendar nedolžen. Da je narodno zatiranje in psovanje že seglo v srca mladine, je žalostna resnica; a kedo pa je zasidil to kugo vanj? Premišlujte gospodine! Kranjček bi rad poizvedel, kdo »Stajercu« dopisuje. Ni eden,

nista dva, jih je več, in zraven jih še veliko, veliko več takih, kateriga ljubijo z vso strastjo svoje duše. Mi pa nikoli ne vprašamo po dopisunu gori omenjenih treh listov — ga že od daleč vohamo. Kranjček, kaj tebe pa Pohorci srbijo? Ker »Stajerca« čitajo? Kaj si delaš norca z njihove bede? Če pa pride čas bernje, o takrat pa vi ljubeznjivo se hliniti Pohorskim korenjakom, da več v malho zmuzne. Pusti Pohorce pri miru, drugače se lahko pripeti, da zmuzne prilično tudi nekaj zvon molhe. Drugim bi očital da služijo Pohorski denar, sam za se pa ga brez pomisleka vžepne, brez da bi se ga zaslužil. Seve on, pa en drug, to je velikanska razlika. Eden sme požirati drugemu, pa si zaslužek očita. Oh ti kristjan kristjanski ti! Se nekaj, dragi naš Kranjček! Ustanovili smo v Hočah podružnico nemškega Schulvereina. Povod tega društva je tvoje delo, uspehi tvojega delovanja. Klin s klinom! Vem, da bi inace pri tej ustanovitvi se čisto gotovo vidila, pa dvojno je sitno: Božji žlapec bi se lahko sprožil pa pa malo preveč Heilovcev je bilo bržčas navzočih. Pa — korajža velja!

Iz Jesenic. Dne 30. aprila t. l. smo imeli zopet občinsko sejo. M. Pregovcu na Savi se je podelil izkuh. Dovolilo se mu pa ni gostilničarski obrt. Pogorelecem v Lancovo se podeli podpore 20 kron. Stražniku se podeli nekaj podpore. Slednjič se sklene, da se bode pobiralo licence od gostilničarjev za dve uri 1 krono in za celo noč 3 krome. Sklenilo se je tudi, da se ne smejo psi v kavarne in gostilne seboj jemati; vsaki, kateri se pri tem zasači, se bode v denarno globo 10—40 kron ali z 48 urnim zaporem kaznoval. V zadnjem sobotnem »Slovencu« se je župnik Škubic sebe grozovito radi nove šole hvalil. O tem bomo še govorili! Tudi gosp. Škubic še ni vsegamogočen in vsegaveden, akoravno ima prav dobro namazan jeziček!

Štajerski kmetje!

Deželni zbor štajerski stopi menda junija meseca zopet skupaj, da prične svoje delovanje. Od tega zasedanja je jako veliko odvisno. Kakor znano, razbila je

prvaška obstrukcija

deželni zbor in je s tem napravila velikansko škodo ljudstvu. Podpore, subvencije, denarji za zgradbe, za regulacije, za brezobrestna posojila itd., vse to je prvaška obstrukcija vrgla v vodo. Prvaški poslanci pa hočejo še naprej onemogočiti delo v deželnem zboru. Še naprej hočejo povečavati vašo bedo!

Kmetje!

Naše potrpežljivosti mora biti enkrat konec! Mi zahtevamo od slovenskih poslancev, da takoj

nehajo z obstrukcijo.

Kajti edino potem je mogoče, da dobimo vse to, kar zahtevamo in potrebujemo. Kmetje! Zbirajte se na shodih in odpošiljajte prvaškim poslancem rezolucije, da naj ponehajo z obstrukcijo. Zahtevajte od vaših občinskih zastopov, da isto storijo! Nobeno nasprotno zavijanje vas naj ne zmoti.

Proč z obstrukcijo!

Poslanci morajo se pokoriti ljudski volji!

Novice.

Pozor, inzerenti! Inzerati za »Stajerca« se sprejemajo razven v uradništvo tudi še na sledečih krajih:

Maribor: papirna trgovina Rud. Gaisser.

Celje: knjigotržnica Fritz Rasch.

Radgona: knjigotržnica J. Semlitsch.

Zvezda-repatica. Kakor splošno znano, kaže se sedaj na nebu t. zv. Halleyev komet ali repata zvezda. Nekateri neizobraženi ljudje so raztrosili vest, da pomeni to slabe čase, vojsko, kugo in ne vemo kaj vse. Vse to je seveda neumnost! Največja neumnost pa je, da nekateri celo trdijo, da se bode »svet pogreznil«. Kaj tacega zamore le človek trditi, ki hoče na podlagi lahkovernosti ljudstva slepariti ali pa ki je — bedak. Svet se ne bode pogreznil zaradi te repate zvezde, ki obstoji sploh iz same zračne snovi. Zemlji se ne more in ne bode prav ničesar zgodilo. K večjemu da se boede v tem času malo mnogoštevilneje zvezde utrinjale. Opozarjamo torej ljudstvo, naj se ne pustijo vznemirjati od bedakov, ki vidijo pri belem dnevu strahove. Komur je mogoče, ta naj si ogleda repato zvezdo. Ali časi copernije so pač minuli in zato — hladno kri!

„Slovenec in Hrvat.“ Mi seveda nimamo prav nič proti temu, ako se razvija kakšna bratska ljubezen med slovenskim in hrvatskim narodom. Le proti politični zlorabi takega prijateljskega razmerja smo. Prvakom pa ni za to prijateljstvo samo, temveč le za politični cilj, z družjenje vseh Jugoslovanov. 5. t. m. odpotovalo je par sto ljubljancev v Zagreb, kjer so se vršile velike slavnosti. V govorih se je vedno naglašalo, da »spadajo Slovenci in Hrvati skupaj«... Torej zopet veleizdajsko stremljenje po razdelitvi cesarskih kronovin in uničenju Avstrije! Nobenega koraka ne storijo prvaški politiki, nobene besedice ne izpregovorijo, brez da bi demonstrirali proti Avstriji v današnji njeni obliki. S Hrvati in Srbi, z Bulgari in Armenci se hočejo prvaki združiti, — naj grejo za božjo voljo tja doli, naj odpotujejo in blažene »svoje« kraje! Ali slovensko ljudstvo na Štajerskem in Koroškem naj pustijo pri miru, kajti to ljudstvo ne mara za — veleizdajstvo!

Iz Spodnje-Stajerskega.

Hofrat-popravkar. Prijatelj Tebničmar nam zopet piše: Naš sladki hofrat Ploj poslal je »Grazer Tagblattu« dolgi »popravek«. Čujem, da bode tudi »Stajerc« tak »popravek« dobil. Glasil se bode ta »popravek« pa tako-le: — Ni res, da so ljudje na Ptujski gori pred mano pljuvali; res je pa, da so le sline iz ust metali. Ni res, da so kmetje »fuj dohtarji« vpili; res je, da so le »pfej dohtarčki« rekli. Ni res, da so to iz nasprotstva proti meni storili; res je, da so vse to le iz ljubezni do mene storili. Ni res, da sem bežal iz Ptujске gore; res je le, da sem se hitro v Jurzevi kočiji odpeljal. Ni res, da sem se bal; res je le, da sem pristaš nauka,

Albanska ustaja

I.

Albanija se zopet v zadnjem času mnogo imenuje. Ta deželica z bojevitim svojim narodom dela turški vladi mnogo preglavice. Sedanja revolucija ali ustaja je velikanska. Pravcate bitke se bijejo s turško vojaščino. Zanimivo je, da so to pot vsa albanska plemena združena. Borijo se proti mladoturški vladi, ki je nekaj starih šeg in navad odstranila. Naša slika (I) kaže

postave albanskih bojnikov, znanih pod imenom »škipetarjev« v njih divji narodni noši. Ustavniki so večidel mohamedske vere in grejo vsled tega z neverjetnim pogumom v vojsko.

II.

Druga naša slika o albanski ustaji kaže prizor iz bitke v ozki dolini Kačanik, ki je trajala več dni. Ta dolinica je pot v severno Albanijo, v kateri je ustaja najmočnejša. Turki so jo morali vsled tega v

svoje roke dobiti. Slika kaže, kako se bojeviti Albanci stiskajo med skale in pošiljajo iz njih smrtonosne kroglice ne turško vojaštvo. Večidel

se je bojevalo na tem kraju okroglo 1000 Arnavtov. Turška vlada bode imela še mnogo opraviti, predno bode to krvavo revolucijo zadušila.